

eip-agri
AGRICULTURE & INNOVATION

Zaščita pridelave sadja pred škodo zaradi pozebe

Kako zaščititi sadje pred škodo zaradi pozebe?

To vprašanje je obravnavala tematska skupina EIP-AGRI za zaščito pridelave sadja pred škodo zaradi pozebe, sestavljena iz 20 strokovnjakov iz različnih držav, vključno s kmeti, raziskovalci in svetovalci. V Evropski uniji je sektor sadja in zelenjave posebej prizadet zaradi zmrzali, tveganje tega pojava v rastni dobi pa se kljub globalnemu segrevanju povečuje. Čeprav so na voljo številne različne metode zaščite, se kmetje v Evropi pri boju proti zmrzali še vedno soočajo s pomembnimi izzivi. Klasične metode imajo omejen uspeh, zlasti kar zadeva njihovo učinkovito upravljanje, delovanje aktivnih sistemov in/ali cenovno dostopnost. Pojavljajo se nove metode in orodja, zlasti modeli za napovedovanje in posebna programska oprema za podporo odločanju, ki pa še ne zagotavljajo dovolj dobrih rešitev, ki bi jih bilo mogoče izvajati v širšem obsegu.

Strokovnjaki tematske skupine so opredelili nekaj ključnih vidikov, ki bi bili lahko v pomoč pridelovalcem, da bi bolje premagovali izzive, povezane s škodo zaradi pozebe, npr.:

- ▶ uporaba razpršilcev je trenutno najbolj cenovno dostopna in vsestranska metoda zaščite za številne pridelke, vendar jo je mogoče še izboljšati, npr. z zmanjšanjem porabe vode;
- ▶ znanje o lokalni mikroklimi in topografiji na ravni parcele, npr. tokovih mrzlega zraka, je ključnega pomena za učinkovito uporabo kakršne koli metode zaščite;
- ▶ kritična temperatura, ki povzroči škodo rastlinam, je odvisna od okoljskih razmer, pa tudi od razvojne faze rastline. Tako bi lahko poznavanje fenologije zelo izboljšalo točnost številnih modelov za napovedovanje;
- ▶ časovni razpored in spremljanje okoljskih spremenljivk sta bistvena za aktivno zaščito (npr. za odločanje o tem, kdaj naj sistem začne in preneha delovati). To je mogoče doseči le, če se v sadovnjaku na različnih točkah v realnem času merijo temperatura, vlažnost ter v nekaterih primerih hitrost in smer vetra;
- ▶ dobra izbira sort, kultivarjev in/ali podlag, ki so bolj odporne proti pozebi, lahko srednje- do dolgoročno prispeva k varčevanju z energijo, delom in denarjem;
- ▶ uporaba kemikalij lahko pripomore, da so rastline za pozebo manj občutljive ali so nanjo odporne, npr. z zakasnitvijo brstenja.

„Enotna rešitev, ki bi ustrezala vsem, ne obstaja. Sodelovanje s pridelovalci in svetovalci je prvi korak pri razvoju posameznih sistemov, ki ustrezajo svojemu namenu.“

- Susan McCallum, Združeno kraljestvo, strokovnjakinja pri tematski skupini EIP-AGRI za zaščito pridelave sadja pred škodo zaradi pozebe -

Zaščita pridelave sadja pred škodo zaradi pozebe

Zamisli za operativne skupine

- ▶ Razvoj sistema za podporo pri odločanju na lokalni ravni za izbiro metod zaščite ali za oceno tveganja ob pozebi pri pridelavi sadja
- ▶ Poskusi na terenu za preskušanje in primerjavo različnih kemičnih sredstev za zaščito pred pozebo
- ▶ Vzpostavitev in optimizacija mreže senzorjev temperature/relativne vlažnosti (vetra) v regiji, kjer se prideluje sadje
- ▶ Vzpostavitev učinkovite podatkovne zbirke o raziskavah pozebe za pridelovalce (FRED) s protokoli in informacijami za lokalno oceno tveganja
- ▶ Razvoj prenosne naprave za pridelovalce za oceno tveganja pozebe z merjenjem temperature cvetja na podlagi fenoloških modelov

Potrebe po raziskavah

- ▶ Preučevati in primerjati učinkovitost aktivnih metod (ki se uporabljajo tik pred zmrzaljo ali med njo) v različnih okoljskih razmerah
- ▶ Razviti zanesljive sisteme za spremljanje in alarmiranje, ki temeljijo na merjenju temperature, vlažnosti in hitrosti vetra na različnih višinah, od površine tal do vrha rastline
- ▶ Izboljšati sedanje modele za napovedovanje z vključitvijo več informacij/podatkov o biologiji rastlin (npr. z določitvijo zlahka zaznavnih fizioloških označevalcev za kazalnike fenoloških faz)
- ▶ Vzpostaviti podatkovno zbirko o možnih pridelkih pri različnih vrstah/sortah in o kritičnih temperaturah
- ▶ Preučiti fenologijo in odpornost različnih sort na pozebo na različnih pridelovalnih območjih

Več zamisli za operativne skupine in potreb po raziskavah je na voljo v poročilu tematske skupine.

Več informacij

Spletna stran tematske skupine	skupine v podatkovni zbirki EIP-AGRI
Poročilo tematske skupine	Tematske mreže v okviru programa Obzorje 2020 <ul style="list-style-type: none">• EUFRUIT (MAA) - sadjarska mreža EU: spletišče - CORDIS (2015)• INNOSETA (MAA) - pospeševanje inovativnih praks za škropilno opremo, usposabljanje in svetovanje v evropskem kmetijstvu prek sistemov znanja in inovacij v kmetijstvu: spletišče - CORDIS (2017)
Navdihujoča zamisel EIP-AGRI: škropilni sistemi za zaščito pred škodo zaradi zmrzali (Poljska)	
EIP-AGRI Service Point- Koning Albert II laan 15 - Conscience Building - 1210 Bruselj - BELGIJA +32 2 543 73 48 - servicepoint@eip-agri.eu - www.eip-agri.eu	
Pridružite se mreži EIP-AGRI!	
Registrirajte se na spletni strani www.eip-agri.eu , na kateri lahko najdete partnerje, projekte, zamisli in vire za skupno spodbujanje inovacij na področju kmetijstva in gozdarstva.	